

L'altre Xavier Montsalvatge

► Una exposició a la Casa Masó reivindica el paper clau de l'escriptor, pintor i mecenes en la cultura catalana del segle XX

ALBA CARMONA. GIRONA

■ Amic de Rafael Masó i pare del compositor Xavier Montsalvatge, va ser batejat per Santiago Rusiñol com el «cònsol de l'art a Girona» i és que, tot i que no és especialment conegut, a l'escriptor, pintor i mecenes Xavier Montsalvatge se'l considera una figura clau de la cultura catalana de fa un segle i l'ideòleg del Noucentisme gironí. Ara l'exposició *Xavier Montsalvatge, en terra de gestes i de beutat* de la Fundació Rafael Masó reivindica el llegat de l'altre Xavier Montsalvatge -amb «j»-, de fet mostrant els seus múltiples vessants artístics amb llibres, pintures i exlibris, complementats amb obres d'artistes com Fidel Aguilar, Celso Lagar o Mela Mutter.

Comissariada per l'escriptor i biògraf de Montsalvatge, Josep Pujol i Coll, la mostra de la Casa Masó de Girona reivindica el paper determinant en la cultura catalana de principis del segle XX presentant la seva obra com a escriptor, com a pintor, com a exlibrista, com a ebenista i com a mecenes d'altres artistes.

De nissaga olotina, Montsalvatge va arribar a Girona d'adolescent, el 1896, quan el seu pare, l'historiador Francesc Montsalvatge, va instal·lar-hi la banca familiar. De jove, dins els cercles modernistes de la ciutat va fer amistat amb Miquel de Palol, Prudenci Bertrana o Carles Raho-la, qui deia d'ell que era capaç de «realitzar el prodigi de fer compatible la vida de banquer amb el conreu de les lletres i les arts».

La seva activitat literària va ser especialment prolífica fins a 1910, no només amb la publicació de les seves narracions a nombroses revistes, sinó amb el recull *Ombres* (1906). «Una marcada influència del decadentisme d'arrel francesa, però també la tradició romàntica de tema muntanyenc

► «XAVIER MONTSALVATGE, EN TERRA DE GESTES I DE BEUTAT». A l'exposició, que es pot visitar a la Casa Masó fins al 4 de novembre i després es veurà al museu Josep Aragay de Breda, s'hi poden veure pintures, llibres i ex-libris del mateix Montsalvatge, com els que apareixen a les imatges, compartint espai amb obres d'artistes com Fidel Aguilar, Celso Lagar, Mela Mutter i Adolf Fargnoli, entre d'altres. **JORDI PUIG / FUNDACIÓ RAFAEL MASÓ**

i els drames rurals modernistes, sovint amb elements eròtics i d'una descarnada crueltat, de seguida van tornar recognoscible l'estil de Montsalvatge», recorden des de la Fundació Masó.

A partir del seu casament amb Mercè Bassols, el 1910, Montsalvatge va decantar-se cap a la pintura, l'ebenisteria i l'exlibrisme, en els quals va mostrar una gran sensibilitat.

El mecenatge d'artistes locals i

forans; l'impuls, al costat de Masó, de la societat Athenea, bressol del noucentisme arquitectònic, artístic, literari i musical de la ciutat, el 1913, o la publicació del llibre *Terra de gestes i de beutat. Girona*, amb l'editor i llibreter Joaquim Pla i Cargol el 1917, són fites d'aquest període, en les quals es veu una progressiva assumpció de l'estètica i els ideals del Noucentisme.

Va morir el 1921, poc després

de complir els 40 anys, de retorn a Olot, on havia nascut. L'ombra del seu fill Xavier, que llavors tenia nou anys, com a il·lustre compositor, acabaria sepultant els reconeixements a Montsalvatge com a impulsor i mecenes de la cultura gironina de cent anys enere.

L'exposició de la Casa Masó es complementa amb una sèrie d'activitats que inclouen visites comentades amb Josep Pujol i

Coll; un recital de textos de Montsalvatge, a càrrec de la professora de Filologia Catalana de la Universitat de Girona (UdG) Margarida Casacuberta, i una tertúlia entre els tres autors del llibre que s'ha publicat amb motiu de l'exposició, Josep Pujol, Eva Vázquez i Lluïsa Faxedas i Casacuberta.

Després de la Casa Masó, on restarà fins al 4 de novembre, l'exposició es podrà veure també al museu Josep Aragay de Breda.

Breus

CORNAMUSAM D'OLOT

CONCURS D'OBRES PER A SAC DE GEMECS

► En el marc de la commemoració dels 40 anys del sac de gemecs a Catalunya, l'Associació de Cultura Popular de la Garrotxa - El Til·ler, entitat que organitza el festival Cornamusam d'Olot, recuperarà el concurs de composició per a sac de gemecs després de vuit anys. Està dotat amb 500 euros i es poden presentar obres fins al 8 de maig.

GIRONA

PREMIS LITERARIS DE SANT NARCÍS

► Fins l'1 de maig es poden presentar obres als divuitens Premis Literaris de Sant Narcís, que s'entregaran el 4 de juny coincidint amb la festa major del barri gironí. Hi ha la modalitat de poesia, dotat amb 400 euros per al guanyador i 200 pel finalista, i el de narrativa, amb una dotació de 900 euros pel premiat i 400 pel finalista.

El concert de Les Anxovetes a la seu de Els Jocs.

JORDI ROURA

MÚSICA

LES ANXOVETES TANQUEN EL BROGIT

► Les Anxovetes van tancar divendres la primera edició del Brogit, el festival solidari impulsat conjuntament per la Fundació Els Jocs i la promotora La Tornada. Manu Guix, Lluís Gavalda o Marina Rossell són alguns dels artistes que han passat pel festival, que destinarà part de la recaptació als projectes socials de l'entitat.